

Правильна мотивація сприяє кращому засвоєнню знань студентами, дає вихідну базу для самостійного опрацювання наукової літератури, до засвоєння матеріалу різними способами, через різні джерела. Самостійність дає поштовх до розвитку пізнавальної діяльності. Набуваються уміння індивідуально кожного студента, формуються практичні навички користування отриманою інформацією. Розкривається творчий підхід до подання в подальшому знань, при веденні диспутів, дискусійних груп тощо. Одним зі стимулів до навчання є новизна поданої інформації, непередбачуваність, це дає поштовх до формування внутрішнього інтересу у студентів. [4].

Таким чином, можемо зробити висновок, що без певної мотивації студент не може досягти успіху у навчанні, для одних мотивацією навчання є отримання стипендії, досягання професійних якостей у навчанні, мати гарний статус у колективі, а для інших мотивами є комунікативні потреби, престиж майбутньої професії чи суспільне значення, яке можна буде отримати після закінчення навчання. Індивідуальна мотивація сприяє не тільки стимулюванню студентів, а й розуміння ними та осмислення цілей, визначених вчителем. Виникають самостійно визначені цілі, відбувається опанування вміннями планувати й оцінювати свою навчальну діяльність кожним студентом індивідуально.

Література

1. Божович, Л. И. Проблемы формирования личности Текст. / Л. И. Божович; под ред. Д. И. Фельдштейна; вступ. ст. Д. И. Фельдштейна. 2-е изд. - М. : Издательство «Институт практической психологии»; Воронеж : НПО «МОДЭК», 1997. – 352 с.
2. Гордієнко В. І. Розвиток особистості в процесі професіоналізації: професіогенез особистості // Психологія праці та професійної підготовки особистості: Навч. посіб. /За ред. П.С. Перепелиці, В.В. Рибалки.–Хмельницький: ТУП, 2001. – С. 48 – 67.
3. Занюк С. С. Мотиваційний тренінг. Формування мотивації учбової діяльності у студентів та старшокласників // Практична психологія та соціальна робота. – 2002. – № 8. – С. 31 - 42.

УДК 371.147

БРИЖАК Н.Ю., БУШКО А.Я.
Мукачівський державний університет

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ СТИЛЬ ВЧИТЕЛЯ І ПЕДАГОГІЧНА ВЗАЄМОДІЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Пріоритетною проблемою педагогічних закладів вищої освіти на етапі інтеграції України до європейського освітнього простору є підготовка вчителя нової генерації. Безперечно, це зумовлює нові вимоги до професійної діяльності вчителів початкових класів, які мають забезпечувати високий рівень реалізації творчого потенціалу юного покоління, оскільки нове тисячоліття як епоха високих інформаційних технологій та накопичення інтелектуальних здобутків цивілізації передбачає формування особистості, здатної до творчості. З огляду на це постає потреба підготовки педагогів, які володітимуть такими якостями як: професійна компетентність, мобільність ініціативність, здатність до генерування ідей, володіння лідерськими якостями, готовність до професійного зростання, готовність до демократичного спілкування.

Дослідженню питань формування індивідуального стилю присвячені роботи науковців у галузі педагогіки, психології, філософії, зокрема розкрито такі проблеми: формування стилю, його корекції, рівні (Є. Клімов, В. Мерлін та ін.); типи стилів (Є. Ільїн, Р. Стернберг та ін.); стилі спілкування та керування (Г. Буторіна, Н. Маслова, В. Кан-Калик, Р. Шакуров); стилі виховної діяльності (С. Вершловський, Л. Яковлева); стилі педагогічного спілкування (Л. Братченко, В. Кан-Калик, О. Киричук, Л. Криволап, А. Мудрик, Г. П'янкova та ін.); індивідуальні стилі діяльності (Є. Ільїн, Л. Макарова, А. Лібін, Б. Теплов та ін.), індивідуальний стиль педагогічного спілкування (В. Кан-Калик, А. Коломієць, Г. Мешко, Т. Семенова, Л. Подоляк та ін.); індивідуальний стиль педагогічної діяльності (Н. Амінов, А. Маркова, А. Ніконова, Н. Петрова та ін.).

Поняття «стиль» та «індивідуальність» у контексті педагогічного спілкування знаходять своє вираження в такому феномені, як індивідуальний стиль педагогічного спілкування.

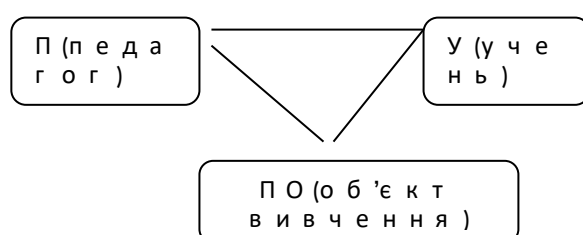
Виокремимо деякі тлумачення, які характеризують індивідуальний стиль педагогічної діяльності:

- стійке поєднання мотиву діяльності, що визначається в переважній орієнтації вчителя на окремі сторони освітнього процесу; цілей, які виявляються в характері планування діяльності; способів її виконання; прийомів оцінки результатів діяльності (А. Маркова та А. Ніконова [1, с. 40]);
- педагогічний стиль учителя, вихователя – стрижневий компонент педагогічної майстерності; це внутрішня установка в діяльності педагога на один із двох типів взаємодії – партнерство чи результативність (М. Амінов [2, с. 38]).
- індивідуальний стиль професійної діяльності вчителя – своєрідний прояв його особистості в педагогічній діяльності через усталену систему засобів і прийомів, що утворюють особистісну систему дій (Ж. Ковалів [3]).

Цікавим для нас є трактування індивідуального стилю педагогічного спілкування, запропоноване Л. Савенковою, яка трактує індивідуальний стиль педагогічного спілкування як спосіб комунікативної взаємодії з метою встановлення психологічного контакту і взаєморозуміння з учнями, для якого характерні спонтанність, легкість, та який забезпечується уміннями й розвинутою саморегуляцією [4, с. 57].

Суттєве значення має забезпечення наступності та послідовності у формуванні індивідуального стилю, яке власне реалізується не тільки в процесі теоретичного навчання, а в подальшому – на практиці.

Водночас треба розглядати індивідуальний стиль у площині іншого виду педагогічної взаємодії, структурні компоненти якої ілюстративно представлено у О. Рудницької такою схемою [5, с.79].

-взаємодія П-О –педагог демонструє варіант взаємодії з об'єктом, який учень спостерігає;

-взаємодія П-О –педагог залучає учня до спільної роботи з об'єктом, виявляє недоліки і коригує;

-взаємодія У-О – учень демонструє набуті вміння самостійного оперування навчальним об'єктом.

У всіх видах взаємодії вчитель, безумовно проявляє різні рівні і характер індивідуального стилю, реалізуючи різноманітні педагогічні впливи. Ступінь і характер педагогічного впливу залежить від рівня підготовки, умінь як учня, так і вчителя. Відтак, можна сказати, що педагогічний вплив зумовлює характер індивідуального стилю вчителя, який може виступати в різних ролях: порадирика, консультанта, стимулятора дій чи організатора діяльності вихованців.

Отже, теоретичне узагальнення наукових джерел засвідчує взаємозв'язок індивідуального стилю професійної діяльності вчителя початкових класів і педагогічної взаємодії, зміст, характер і види якої дають можливість глибше охарактеризувати і власне індивідуальний стиль педагога.

Література:

1. Маркова А.К. Психологические особенности индивидуального стиля деятельности учителя / А.К.Маркова, А.Я.Никонова // Вопросы психологии. –1987. –N 5. –С. 40-48.
2. Аминов Н.А.Диагностика педагогических способностей / Н.А.Аминов. –М. : Институт практической психологии; Воронеж : НПО «МОДЭК», 1997. –80 с.
3. Ковалів Ж.В.Формування індивідуального стилю професійної діяльності майбутніх учителів гуманітарних дисциплін: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Ж.В.Ковалів. –Одеса, 2005. –20 с.
4. Савенкова Л. О. Індивідуальний стиль педагогічного спілкування / О. Савенкова // Професійне спілкування майбутніх викладачів як об'єкт психолого-педагогічного управління. – К.: КНЕУ, 2005. – С. 55 – 68.
5. Рудницька О.П. Педагогіка загальна та мистецька: Навчальний посібник./Оксана Петрівна Рудницька.–Тернопіль: Навчальна книга –Богдан,2005. –360с

UDC 37.013.78:316.614

BEATA WOLNA
Jan Dlugosz University in Czestochowa

PROFESSIONAL SOCIALIZATION IN EDUCATION FOR SMART SUSTAINABLE CITY DEVELOPMENT

The rapid technological development of the Internet of Things, ICT, cloud resources, robotics or artificial intelligence used for product innovation and proposed solutions is currently the main area of development of modern 4.0 economy. Implementation of smart technologies raises the level of citizens' quality of life, allows for smarter management of the city and also gives the local community a new impulse for qualitative learning to develop suitable competencies gained by practical

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>